

en Faarekrop i Reglen maatte lade Liv; det blev tit en fed Ret, der ikke var for svage Maver.

Disse Gilder har med Tiden skiftet Karakter, ogsaa forsaavidt de nu manges Gang holdes paa offentlige Steder eller i Forsamlingshuse, uden at man derfor tør sige, at det hele er blevet mere hyggeligt. Af Gilder, der var meget almindelige i min Barndom, men som nu er gaaet af Brug, vil jeg nævne: Kvindegilder. Navnet tyder paa, at det nærmest var Gilder for Kvinder, men efterhaanden kom Mændene med. De fandt Sted, hvor der var født et Barn og mens Konen endnu laa i Barselseng. Hvor saadan en Begivenhed havde fundet Sted, begyndte det allerede Dagen efter Barnets Fødsel at vælte ind med hele Krukker fulde af Barselmad, i Reglen sød Suppe og Vaffer eller Pandekager, og jeg husker blandt andet, hvorledes en Gang, da jeg som Barn blev sendt i et Ærinde til den nærboende Smed, hvor Konen netop befandt sig i den antydede Situation, hun med et Tag i Sengobaandet hævede sig til Vejrs og fra Sengehimplens Hylde hivede saadan et helt Fad Pandekager frem, hvormed jeg saa blev trakteret.

I Bøndergaardene var der den Gang ikke noget særligt Soveværelse, saa Gæsterne ved et Kvindegilde spiste og drak i samme Værelse, hvor Konen laa og hvor, efterhaanden som Mændene kom med, disse sidste spillede Kort og røg Tobak. Skulde Konen besørges et eller andet nødvendigt, blev Sengehænget trukket for, uden at der var nogen, der tog Forargelse af det. Nu staar imidlertid alt dette i Mindets Belysning.

Kom saa den Dag, da Barnet skulde i Kirke

for at døbes, var der atter Gilde. Byens Beboere, Slægt og Venner samledes i Hjemmet og kørte saa i sluttet Vogntog til Kirken, medbringende en hel Kurv fuld af skaaren Mad, der i Reglen blev serveret i Skolelærerens Stue, før man gik ind i Kirken. Efter Hjemkomsten serveredes som Regel med Grød og Bergfisk, til hvilken sidste man ikke fik Kniv eller Gaffel, men maatte spise den med den samme Ske, der havde været i Grøden, og som manges Gang toges med hjemmefra. At skænke Kaffe ved saadanne Gilder betragtedes som en stor Hæderspost, hvortil man ikke tog alle og enhver; i Reglen var det Skolelærerens Kone, assisteret af Byens Jordemoder. I Storstuen, hvor der næsten overalt var Lergulv, gik Dansen for sig til Musik af én, højst to Spillemand, der desuden signaliserede med Klarinetten udenfor Indgangsdøren, baade naar Gæsterne kom, og naar de tog hjem. Det var, syntes jeg som Dreng, et højtideligt Øjeblik, naar man saadan kom gaaende til Gildehuset og holdt sit Indtog der under slig Musik.

Nu, i vore Dage, vil man helst have et helt Orkester, bonet Gulv, foruden meget andet, som man den Gang ikke følte Savnet af, fordi man ikke var vant dertil. Naar det skulde være rigtig flot ved Bryllupperne, varede Gæstebudet gerne tre Dage. Ved Kirkefærden gik Brudgommen i Spidsen, fulgt af Mændene, og derefter Bruden med Kvinderne bag efter sig. Naar det gik fra Kirken, gik Bruden derimod først med sit Følge og derefter Brudgommen med sit, alt mens Klokkerne kimede. I Hjemmet forløb alt omtrent som ved Barslerne. Til Begravelser blev Folk den Gang inviterede, og hvor

der ingen videre Sorg var, gik man let over det hele. Jeg har selv i min Ungdom, kort efter at jeg var blevet Lærer i Hylstrup, været til en Begravelse, hvor det var Manden, der var død, og hvor Enken, efter at man havde sat Middagsmaden til Livs, lagde Kortene paa Bordet med de Ord: „Lad mig nu se, at I morer Jer, Folk“. Denne Uskik er imidlertid nu faldet bort.

Af gamle Melodier har jeg vel en Del, men de ere sikkerlig alle kendte i Forvejen. Af de tre i efterfølgende anførte findes jo Nr. 1 i Børnesange, dog med Forandring i de sidste Takter. Nr. 2 er nedskrevet efter Hukommelsen, saaledes som jeg har hørt den synges af min Moder for 73 Aar siden. Slutningen af begge Versene er lidt besynderlig i Teksten. Motivet synes at være hentet fra Bondens tidligere jammerlige Liv. Om Nr. 3 har jeg læst et Sted, at en fattig Kone netop sang den, da Kongen (Christian) kom forbi, men hvilken Christian det var, husker jeg ikke mere.

Visselul mit lille Barn.

O, vi arme Bønder.

Musical notation for the song 'O, vi arme Bønder.' It consists of three staves. The top staff is in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 2/4 time signature. The middle staff is in bass clef with a key signature of one sharp (F#) and a 2/4 time signature. The bottom staff is in bass clef with a key signature of one sharp (F#) and a 2/4 time signature. The melody is simple and consists of eighth and sixteenth notes. There are some faint lyrics written below the staves, but they are mostly illegible.

O, vi arme Bønder, vores Stand er sorrigfuld;
 vi har tomme Tønder, lidet Sølv og mindre Guld.
 Ej Ducater kender vi; Skilling naar de ere ti,
 vi da suser som Skruptuser gør, og puser,
 og for Gerrighed er fri.

Paa et Vadmel's Tæppe, understrøet med Halm og
 Straa,
 maa vi Kroppen strække; Dynen kan vi ej formaa;
 Ligge saa i stille Ly, til vi ser, at Dagen gry,
 da vi høre med vort Øre Hanen møre (more?)
 Morten med sit Kykleky.

Se engang min raske Gut.

Se engang min raske Gut, hvor han vokser, hvor
 han trives;
 og naar han kan nævne Moder, skal han nævne
 Fader med
 og velsigne Christian.